

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

Apostasia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

DE APOSTATIS SEV CASTRO-
rum Ecclesie & Christiana fidei deser-
toribus qui atrociss. penas ex-
soluerunt.

I.

Baron. to.
2. annal.
an. Chr. 171

Vix dici
potest quã
tam cladẽ
apostatae
quibusque
sæculis in
Christianã
religionẽ
intulerint.

Lvcianus fertur interiisse à canibus cum
Arabem suam contra veritatem exercuis-
set: Multa aduersus Christianam religionem
impia scribens. Furoris sui & in hac vita iu-
stas pœnas dedit, & in futura æterni ignis cum
Satana hæreditatem cernet, ait Suidas. Eius-
modi certe epitaphio decuit impium aposta-
tam cum impietate sua pariter sepelisse. Quia
enim idem Suidas asserit ipsum fuisse Antio-
chię concionatorem, ideo complures eum fu-
isse religione Christianum existimant, sed à
fide apostatam in eandem esse furiose grassa-
tum. Certe ex eius scriptis cognoscitur ipsum
res Christianas apprime calluisse.

2.

Miserabi-
lis strages
ac tristitia fu-
nera abne-
gãtium fi-
dem tem-
pore perse-
cutionis
Decij. An.
Chr. 254.
Apostasia à
fide puni-
tur.

S. Cyprianus ser. 5. de lapsis: Ecce, ait, eo-
rum qui negauerunt (à pietate præuaricati
fuerunt) quæ supplicia conspicimus? quos eo-
rum tristes exitus flemus? Nec hic esse sine
pœna possunt quamuis necdum dies venerit
pœnæ. Plectuntur interim quidam quo ca-
teri corrigantur, exempla sunt omnium tor-
menta paucorum. Vnus ex his qui sponte
Capitolium negaturus ascendit postquam
Christum negavit obmutuit. Pœna inde cœ-
pit vnde cœpit & crimen, vt nec rogare iam
pos-

posset qui verba ad precandam misericordiam non haberet.

Alia in balneis constituta (hoc enim crimine eius & malis deerat, vt & ad balneas statim pergeret quæ lauacri vitalis gratiam perdidisset) illic ab immundo spiritui immunda correpta cecidit, lanauit dentibus linguam, qua fuerat vel pasta impiè, vel loquuta: postquam sceleratus cibus sumptus est in perniciem suam rabies oris armata est: ipsa sui carnifex existit, nec diu superesse postmodum potuit doloribus ventris & viscerum cruciata defecit. Præsente ac teste me ipso accipite quid euenerit. Parentes forte fugientes dum trepidi minus sibi consulunt, sub nutricis alimento paruulam filiam reliquerunt; relictam nutrix detulit ad magistratus. illi ei apud idolum, quo populus confluabat, quod carnem necdum posset edere per ætatem panem mero mixtum, quod tamen & ipsum de immolatione pereuntium supererat, tradiderunt. Recepit filiam postmodum mater. Sed facinus puella commissum tam loqui & indicare non potuit quàm nec intelligere prius potuit nec arcere. ignoratione igitur obreptum est vt sacrificantibus nobis eam secum mater inferret. Sed cum puella mixta cum sanctis, precis nostræ & orationis impatiens, nunc ploratu concuti, nunc mentis æstu cœpit fluctuabunda iactari, &, velut tortore cogente, quibus poterat indicijs conscientiam facti in sum-

3.

4.

Cyprianus
sacrificauit.

sum-

simplicibus adhuc annis rudis anima fatebatur. ubi vero solemnibus adimpletis calicem diaconus offerre presentibus coepit, & accipientibus caeteris locus eius aduenit, facie suam paruula instinctu diuinae voluntatis auertere, os labijs obturantibus premere, calicem recusare. Perstitit tamen diaconus & reluctanti licet de Sacramento calicis infudit. Tunc sequitur singultus & vomitus; in corpore atq; ore violata (al. violato) Eucharistia permanere non potuit; sanctificatus in Domini sanguine potus de pollutis visceribus erupit. Tanta est potestas Domini, tanta maiestas; secreta tenebrarum sub eius luce detecta sunt; sacerdotem Dei nec occulta crimina fefellerunt. hoc circa infantem quae ad loquendum alienum circa se crimine nudum habuit aetatem. At vero ea quae aetate prouecta & in annis adultioribus constituta sacrificantibus nobis obrepit, non cibum, sed gladium sibi fumens, & velut quaedam venena lethalia inter fauces & pectus sanguinem admittens, angit, & anima aestuante concludi postmodum coepit, & pressuram non iam persecutionis sed delicti sui passa, palpitans & tremens concidit. impunitum diu non fuit nec occultum dissimulatum conscientiae crimen; quae fefellerat hominem, Deum sensit ultorem.

6. Et cum quaedam arcam suam, in qua Domini Sanctum fuit, manibus indignis tentasset aperire, igne inde surgente deterrita est, ne aude-
ret attingere. Et alius qui & ipse maculatus, sa-
crificio

crificio à Deo celebrato, partem cum cæteris
 ausus est latenter accipere, Sanctum Domini
 edere, & contrectare nõ potuit, cinerem ferre
 se apertis manibus inuenit. Documento vnus
 ostensum est Dominum recedere, cū negatur;
 nec immerentibus ad salutem prodesse quod
 sumitur, quando gratia salutaris in cinerem,
 sanctitate fugiēte, mutetur. Quàm multi quo-
 tidie pœnitentiam non agentes, nec delicti sui
 conscientiam confitentes, immundis spiriti-
 bus adimplentur? Quàm multi vsq; ad insani-
 am mentis excordes dementiæ furore quati-
 untur? Nec necesse est ire per exitus singulo-
 rum, cum per orbis multiformes ruinas tam
 delictorum pœna sit varia, quàm delinquen-
 tium multitudo numerosa. Vnusquisque cõ-
 sideret non quid alius passus sit, sed quid pati
 & ipse mereatur. Nec euasisse se credat, si eum
 interim pœna distulerit, cum timere plus de-
 beat, quæ sibi Dei iudicis censura seruauit, &c.
 Hucusque S. Cypr.

8.

NB.

9.

Anno
 Chr. 359.

10.

Marcellinus scribit de Potamone, quod, cū
 à fide Catholica defecisset, & prædio ob egre-
 giam impietatem à Fisco donatus esset, dum
 ad ipsum prædium inuisendum ire festinat
 diuinam mox ultionem in via, obitu repenti-
 no præuentus, exceperit. Addit de Floren-
 tino Episcopo, quod, quia cum Arianis com-
 municasset (licet minime subscripsisset con-
 cilio ipsorum) cum in cõuentu plebis sederet
 in throno suo, repēte diuina virtute in terram
 elisus

Dirum
suppli.
cium.

elusus sit ac palpitans foras sublatus, at cum vires iterum resumpisset, in thronum regressus eadem quoq; passus sit, & rursus foras ductus, ac tertio deniq; id ipsum obstinatè percontans, tertio elusus, ora distorquens miserè animam exhalavit.

11.
Anno
Chr 362.
li. 10. c. 29.

Elpidium, ex Christiano factum desertorem, tempore Iuliani apostatæ infelicissimi diem extremum clausisse autor est Nicephorus, dum ait, eum bonis omnibus exutum grauesq; ærumnas alias in carcere perpeffum turpiter vitam finisse, execrandum & detestandum ab omnibus iudicatum.

12.

Heronem, qui Episcopus creatus casu quodam ad græcam superstitionem defecerat, subita putrida inuasit ægritudo, quæ totum illius corpus depasta, abominationem eum omnibus reddidit. Quapropter rebus omnibus desperatis in viam est proiectus, nullam profus à quopiam miserationem cōsecutus. Christiani namq;, perinde atq; piaculum, omnibus modis eum auersati sunt. Græci autem hactenus tantum eum, quod se errori & fraudi eorum subiecisset, agnouerunt. Et Heron quidem acerbissimè & miserrimè ita è vita excessit.

13.
Fœda &
miserabilis mors.

Alius autem Theotecnus scilicet quidam & ipse à nostra in Græcam religionem prolapsum, carne eius omni putrida carie consumpta, vermium materia factus est, & oculis illorum moribus amissis, moriens per insani-

am, quæ eum corripuit, sua sibi dentibus confissa & deuorata lingua è grauibus tormentis ad longè deteriores maiorefq; cruciatus migravit. Sed & alij in super talia quoq; ausi digna sceleribus suis tulere supplicia. Eiuscemodi multa eo tempore diuinum numen exhibuit miracula, commeritas iustasq; ab eis qui impudenter & apertè veram pietatem oppugnarunt, pœnas exigens. Hæc Niceph.

Iulianus apostata in bello contra Persas gesto diuinitus occisus, communi etiam caruit sepultura, teste Greg. Naz. in laudibus Athanasij, vbi asserit à terra eum fuisse excussum æstuq; vehementi proiectum, totumq; illud negotium vi numinis esse confectum tradit. Idem (orat. in Iul.) existimat ipsum ministerio angelorum esse percussum, extinctū & oppressum. Ferunt, ait Theodor. ipsum simulac plagam acceperat manum protinus sanguine impleuisse, illumq; proiecisse in aërem, ac dixisse, vicisti Galilææ. Niceph. ait eum exclamasse, Saturare Nazarene. Nota quòd Theodoret. ait, Libanium Sophistam Antiochiæ à Ludimagistro, quo nostram religionem quasi per jocum irrideret, quæsiuisse, quid rerum gerat fabri filius? Ludimagistrum vero respondisse: huius vniuersitatis opifex Deus, quem tu per risum fabri filium nominas, Iuliano loculum fabricatur. Neque multi dies, ait Theod. cum nuncius allatus est de Iuliani morte.

B Astro-

140

Anno
Chr. 363.
Sozom.
lib. 6. c. 2.

li. 3. c. 20.

li. 10. c. 34.

lib. 3. ca. 18.